CUMELA

Samen staan voor de toekomst!

Strategische Beleidsvisie 2021-2025

Voorwoord

Bij het bepalen van een visie, begin je met dromen! Dat hebben we de afgelopen maanden uitvoerig gedaan. Met ons beleidsteam, onze bestuurders en stakeholders hebben we nagedacht over de toekomst van de cumelasector. Waar gaan we de komende jaren naartoe? Wat zijn de ontwikkelingen in de markt? Wat is onze rol als brancheorganisatie en wat is de rol en invloed van onze leden, bestuursleden en stakeholders?

> ***"Een droom is een opeenvolging van beelden, gedachten, emoties en gevoelens die zich gewoonlijk in de geest voordoen gedurende bepaalde fasen van de slaap"***

Er was genoeg om over te dromen, want er gebeurt veel in onze sector! Zowel binnen het grondverzet en cultuurtechniek als binnen agrarisch en mest. Wereldwijd, in Europa en in Nederland liggen er grote maatschappelijke uitdagingen. Ondernemers in onze sector hebben een breed scala aan werkzaamheden, kennis en activiteiten. Zij willen graag actief meedenken en aan de slag, in plaats van de ontwikkelingen afwachten.

Als brancheorganisatie willen wij onze leden hierin begeleiden, door trends en ontwikkelingen te signaleren en een koers te bepalen. Daarnaast roepen wij de overheid op om een consistent beleid te voeren voor de lange(re) termijn. Alleen dan kunnen ondernemers investeren in innovatieve en duurzame technieken, in ontwikkeling van medewerkers en waar nodig hun focus verleggen.

Na het dromen hebben we de stip op de horizon gezet, kaders gesteld en de hoofdlijnen bepaald. Dat is wat we gedaan hebben in deze strategische beleidsvisie. Dit document is ons kompas voor de komende vijf jaar. Om samen met onze leden, bestuursleden en stakeholders te werken aan de toekomst van de cumelasector. Want, alleen samen komen we tot een krachtige cumelasector die zichtbaar is in Nederland!

Via deze weg wil ik iedereen bedanken die geholpen heeft bij de totstandkoming van deze beleidsvisie. Jullie dromen, invalshoeken, creatieve oplossingen en meningen worden zeer gewaardeerd.

Met vriendelijke groet,

Janneke Wijnia-Lemstra
Algemeen directeur

Inhoudsopgave

Voorwoord **2**
1. Inleiding **4**
2. Onze uitgangspunten **5**
2.1 Wij hebben hart voor de bodem 5
2.2 We zorgen voor een duurzaam en gezond arbeidsklimaat 5
2.3 We houden het werk en de omgeving veilig en gezond 6
2.4 Wij omarmen en stimuleren innovatie 6
2.5 We gaan duurzaam om met milieu, mensen en bedrijven 6
2.6 Wij denken vooruit 7
2.7 We zorgen voor een gelijk speelveld 7
2.8 Wij houden de bereikbaarheid op orde 7
2.9 Cumela op de kaart 8
3. Onze aanpak **9**
Bijlage: omgevingsanalyse **10**

Colofon

Uitgave: Cumela, de brancheorganisatie voor groen, grond en infra
Teksten: Team Beleid
Redactie: Team Communicatie
Verkrijgbaar: Cumela, Postbus 1156, 3860 BD Nijkerk, info@cumela.nl
Datum: Nijkerk, december 2020
Versie: 1.0

1. Inleiding

We staan met onze leden voor een sterke en gezonde cumelasector. Een sector waar ruimte is voor vernieuwing, waar innovatie omarmd wordt en waar ondernemers geen belemmeringen ondervinden. En een cumelasector die in de maatschappij herkend, gewaardeerd en geaccepteerd wordt. Daar staan we voor… en daar werken we hard aan. Samen met iedereen die daar ook voor staat, in en om de sector.

Aanleiding
Bijna vijf jaar geleden maakten wij voor het eerst een brede analyse van de beleidsuitdagingen binnen de sector. Hieruit kwamen acht thema's waarbinnen speerpunten vastgesteld werden. Op verzoek van het Dagelijks Bestuur en het Verenigingsbestuur hebben we deze analyse opnieuw gemaakt en nieuwe speerpunten vastgesteld. De omgevingsanalyse aan de hand van het Coherence COMPASS hebben we toegevoegd als bijlage.

Strategische beleidsvisie
Deze strategische beleidsvisie gaat over de cumelasector en al haar hardwerkende ondernemers, maar tegelijkertijd ook over de Cumela-organisatie. Het is de stip aan de horizon waar we naartoe willen met elkaar! Geen dichtgetimmerd plan, maar een weloverwogen koers die onderweg bijgesteld kan worden op basis van nieuwe ontwikkelingen en inzichten. Op basis van deze speerpunten worden er concrete jaarplannen gemaakt met actiepunten en doelstellingen. Hierover lees je meer in hoofdstuk drie.

Samen staan voor de toekomst
We werken samen aan een gezonde cumelasector. Dit doen we als brancheorganisatie samen met onze leden, bestuursleden en stakeholders. Daarom spreken we in deze beleidsvisie in de wij-vorm. Dit document is bedoeld om te informeren over de gekozen koers en te inspireren om bij te dragen aan de uitvoering van acties en projecten.

> ***"Ga naast de ondernemers staan en niet boven hen. Zij blijven ons trouw, omdat wij hen trouw blijven." Riet Zweistra***

Kernwaarden
Onze kernwaarden verbonden, integer, professioneel en praktisch hebben een belangrijke rol gespeeld in het bepalen van onze uitgangspunten. Deze kernwaarden laten zien wie wij als brancheorganisatie zijn: verbinders, eerlijk en betrouwbaar, vakkkundig en doeners.

Verbonden Integer Professioneel Praktisch

Leeswijzer
We hebben deze beleidsvisie zo compact mogelijk gemaakt, zodat hij voor iedereen leesbaar en toegankelijk blijft. In hoofdstuk twee omschrijven we onze uitgangspunten en in hoofdstuk drie onze aanpak. De omgevingsanalyse vind je in de bijlage. Heb je vragen tijdens of na het lezen van dit document? Neem gerust contact met ons op via 033 247 49 00 of mail naar secretariaat-beleid@cumela.nl.

2. Onze uitgangspunten

In dit hoofdstuk omschrijven we onze uitgangspunten aan de hand van de acht bestaande thema's. Hier hebben we een negende thema aan toegevoegd: Cumela op de kaart. Bij ieder thema staat een korte introductie en een opsomming met speerpunten waar ons beleidsteam de komende jaren invulling aan zal geven.

> ***"Samen met onze leden, de besturen en de organisatie kunnen wij onze doelen bereiken, daarom spreken we in onze visie over wij" Janneke Wijnia-Lemstra***

2.1 Wij hebben hart voor de bodem

De bodem is de basis van onze samenleving én de bindende factor tussen onze leden. De experts op bodemgebied werken in de cumelasector. Als sector voelen we ons verantwoordelijk voor de bodem. We lenen haar van onze kinderen, dus zorgen we dat ook generaties na ons van de bodem kunnen genieten.

Onze speerpunten

- We verbeteren en benutten de kennis en kunde van onze leden als specialisten van de bodem. In onze communicatie benadrukken we hun rol als bodemspecialisten en erfbetreder.
- We oefenen samen met andere stakeholders invloed uit op de wet- en regelgeving die beter bodembeheer mogelijk maken.

2.2 We zorgen voor een duurzaam en gezond arbeidsklimaat

De cumelasector biedt uitdagend en afwisselend werk met veel verantwoordelijkheid. Medewerkers zijn de drijvende kracht achter cumelabedrijven. Daarom zetten wij ons in voor werkgevers en medewerkers. Samen met sociale partners investeren wij in een duurzaam en veilig arbeidsklimaat en zorgen we voor aantrekkelijke arbeidsvoorwaarden en goed onderwijs.

Onze speerpunten

- Wij zetten ons in voor een goede balans tussen werk en privé voor zowel medewerker als werkgever.
- We lobbyen voor werkbare regelgeving die recht doet aan de verantwoordelijkheden binnen onze sector. We zetten ons bijvoorbeeld in voor wijzigingen in het pensioensysteem en de implementatie hiervan.
- We zorgen voor een aanbod van opleidingen en trainingen dat aansluit op de (toekomstige) vraag naar kennis en vaardigheden. We zoeken hiervoor verbinding met scholen en ondernemers om aantrekkelijk onderwijs te bieden. We zetten in op voldoende instroom van gekwalificeerde medewerkers om aan de behoefte van het bedrijfsleven te voldoen.
- We maken een kwaliteitsslag binnen de beroepspraktijkvorming, door te zorgen voor een actievere praktijkbegeleiding door ondernemers en medewerkers.

2.3 We houden het werk en de omgeving veilig en gezond

In onze sector werken we met grote machines en gevaarlijke stoffen. Kleine fouten kunnen grote gevolgen hebben voor mens en natuur. Daarom vergroten wij de kennis en het bewustzijn van de risico's die het werken in onze sector met zich meebrengt.

Onze speerpunten

- We bieden handvatten om veilig, gezond en met plezier te werken en maken nieuwe inzichten voor de praktijk beschikbaar.
- We streven naar 100% veiligheidsbewustzijn binnen de cumelasector.
- We werken aan de veiligheid voor andere (kwetsbare) verkeersdeelnemers.

2.4 Wij omarmen en stimuleren innovatie

Ontwikkelingen en innovaties gaan snel. Dit biedt mogelijkheden voor onze sector. We volgen innovaties op de voet, communiceren dit naar onze leden en zetten dit in voor onze lobby en sectorprofilering.

Onze speerpunten

- We sporen nieuwe trends en ontwikkelingen op het gebied van techniek, ICT, digitale veiligheid, werkwijzen en ondernemen op en duiden die. Dit communiceren we naar onze leden en gebruiken we in onze lobby en sectorprofilering.
- We streven ernaar om knelpunten in wet- en regelgeving op te heffen, mochten die de implementatie van innovaties belemmeren.

2.5 We gaan duurzaam om met milieu, mensen en bedrijven

Duurzaam ondernemen levert rendement op. We stimuleren de cumelasector om het belang van de energietransitie te onderschrijven. We zorgen dat er voldoende tijd en ruimte vrijkomt om die omslag op een realistische, haalbare en betaalbare manier te maken.

Onze speerpunten

- We zetten ons in om de continuïteit van cumelabedrijven te bevorderen (financieel gezonde bedrijven).
- We zetten in op duurzaamheid. We informeren onze leden over ontwikkelingen en stappen die gezet moeten worden. Hierbij stimuleren we onze leden om emissies op het gebied van bodem, water en lucht (onder andere met het schone luchtakkoord) te reduceren.
- We voeren acties vanuit het klimaatakkoord die we op ons hebben genomen uit. Hierbij denken we na over de impact van het geheel op onze sector en hoe wij omgaan met uitdagingen en kansen.
- We claimen bij natuurorganisaties een rol in het meedenken en uitvoeren van natuurherstel en natuurbeheer. Onze kennis is onmisbaar in dit proces.
- We bundelen onze krachten met collega-branches om duurzaamheidsdoelstellingen te realiseren, want dit gaat verder dan alleen onze sector. Een praktisch voorbeeld hiervan is de Groene Koers.

> ***"We willen duidelijkheid creëren voor de lange termijn ondanks de vaak korte termijn visie vanuit de politiek" Gerben Zijlstra***

2.6 Wij denken vooruit

Regeren is vooruitzien, ook in de cumelasector. Voor de continuïteit van cumelabedrijven is het belangrijk om snel en adequaat in te spelen op veranderingen. We inspireren ondernemers in de sector om analyses te verwerken in hun bedrijfsvoering. Daarnaast maken we analyses van de sector en gebruiken deze gegevens in onze lobby en sectorprofilering.

Onze speerpunten

- We zetten een sector-barometer en ondernemers-index op met gegevens uit het Cumela Kompas. Hiermee krijgen we waardevolle en betrouwbare gegevens die we kunnen gebruiken in onze lobby en sectorprofilering.
- We maken een macro-economische analyse van de sector en de betekenis van de sector voor Nederland. Deze gegevens gebruiken we in onze lobby.
- We bieden informatie die leden kunnen gebruiken bij het bepalen van hun strategie voor de toekomst.

2.7 We zorgen voor een gelijk speelveld

Een gelijk speelveld is het belang van de hele sector. Concurreren doe je namelijk door de wet- en regelgeving en fatsoensnormen te respecteren. We stimuleren leden om bij te dragen aan een gelijk speelveld en zoeken de dialoog met partijen die op het eerste oog een tegengesteld belang lijken te hebben.

Onze speerpunten

- We lobbyen voor langdurig, stabiel en consistent overheidsbeleid. Dit zorgt ervoor dat bedrijven kunnen investeren in oplossingen.
- We stimuleren lokale overheden om lokaal aan te besteden in behapbare onderdelen. Hierdoor krijgen lokale bedrijven meer kansen. Onze regionale bestuurders spelen hierin een belangrijke rol en wij ondersteunen hen hierbij.
- We stimuleren ondernemers om hun eigen verantwoordelijkheid te nemen en integer en transparant te handelen.

2.8 Wij houden de bereikbaarheid op orde

Onze leden werken overal. Het werk en de bedrijfslocatie moeten daarom goed en veilig bereikbaar zij, ook met groot materieel. Dit is minder vanzelfsprekend dan het klinkt. Landbouwvoertuigen worden regelmatig als hinderlijk ervaren en steeds vaker worden bedrijfslocaties van cumelabedrijven niet geschikt geacht voor het buitengebied.

Onze speerpunten

- We werken aan een betere positie voor het (land)bouwverkeer op de wegen. Denk hierbij aan het ontwikkelen van provinciale routenetwerken voor doorgaand landbouwverkeer en het eenvoudig verkrijgbaar maken van ontheffingen om met groot materieel de werklocatie te bereiken.
- We ondersteunen bestuurders met het benodigde materiaal om regionale en lokale problemen met verkeersmaatregelen, wegafsluitingen etc. aan te vechten. Hiervoor bieden we voorbeelden van argumenten en teksten.
- We overtuigen gemeenten en provincies ervan dat onze leden vanuit het buitengebied moeten blijven ondernemen en zich kunnen ontwikkelen op hun bedrijfslocatie.

2.9 Cumela op de kaart

We streven naar een cumelasector die in de maatschappij herkend, gewaardeerd en geaccepteerd wordt. Daar werken we aan, samen met iedereen die daar ook voor staat. Naast de doelgerichte uitgangspunten zetten we ook in op de algemene wens om de cumelasector beter te positioneren en op de kaart te zetten.

Onze speerpunten

- We zetten een reëel beeld neer van onze sector in de publiciteit. Hierin komt het belang van verschillende sectoractiviteiten naar voren. We behouden het onderscheid tussen de drie secties, maar bewaren de eenheid naar buiten. Hiervoor werken we bij voorkeur met voorbeelden van gemiddelde cumelabedrijven.
- We werken samen met ondernemers aan het vergroten van de herkenbaarheid van de cumelasector in de openbare ruimte.
- We faciliteren koplopers in allerlei opzichten en gebruiken hun voorbeelden om gemiddelde cumelabedrijven mee te krijgen in ontwikkelingen.
- We werken toe naar een betere bekendheid van de cumelasector en van Cumela als brancheorganisatie binnen bestuurlijke en politieke organisaties.
- We zetten in op bekendheid van onze sector bij jongeren. We willen laten zien dat het een mooie sector is om in te werken, wat belangrijk is voor de instroom van nieuwe medewerkers.

3. Onze aanpak

Onze speerpunten, zoals omschreven in hoofdstuk twee, vormen de koers die we de komende vijf jaar gaan varen. Met het opstellen zijn we er nog niet, want het gaat uiteindelijk om de weg hier naartoe en het resultaat. We hebben gekozen voor een looptijd van vijf jaar, omdat dit lang genoeg is om naar de lange termijn te kijken en kort genoeg is om focus aan te brengen.

Jaarplan met doelstellingen
Op basis van deze strategische beleidsvisie gaat het beleidsteam binnen de Cumela-organisatie bepalen welke speerpunten prioriteit hebben. Op basis hiervan wordt een jaarplan opgesteld, waarin acties worden bepaald per thema en speerpunt. Deze acties maken we SMART (Specifiek, Meetbaar, Acceptabel, Realistisch en Tijdsgebonden).

Met deze jaarplannen managen we de verwachtingen en maken we inzichtelijk wat en wanneer iets moet worden gedaan of opgeleverd. Om focus te houden wordt er maandelijks met het beleidsteam gekeken naar de actieplannen om de status te bespreken en te bekijken welke uitdagingen of hulpvragen er nog liggen. Aan het eind van het jaar wordt er geëvalueerd welke doelstellingen er zijn behaald en welke bijgesteld moeten worden.

> ***"Om nieuwe en bestaande onderwerpen goed aan te kunnen pakken zullen we keuzes moeten maken." Hans Verkerk***

Onze speerpunten
Aangezien we in deze strategische beleidsvisie werken met speerpunten, hebben we ook voor onze aanpak een aantal speerpunten geformuleerd:

- We zullen meer dan ooit keuzes moeten maken, omdat we niet aan alle wensen en vragen kunnen voldoen. Daarom kiezen we ervoor dat onze mensen, tijd en energie te steken in onderwerpen die er écht toe doen. Onderwerpen die van strategisch belang zijn zullen we proactief en met onverdeelde aandacht aanpakken. Hierdoor kunnen we andere dingen soms niet (meer) doen.
- We zoeken naar allianties met andere brancheorganisaties en belangenverenigingen om zo onafhankelijk mogelijk van de overheid te zijn. De politiek is vaak wispelturig en op de korte termijn gericht, terwijl wij als brancheorganisaties en branchevereniging graag op de lange termijn willen opereren.
- We willen de veerkracht, kennis en ervaring uit onze sector gebruiken. We zoeken verbinding met de leden en blijven met hen in gesprek over de koers die we varen en de hobbels die we onderweg tegenkomen.
- We streven naar een beleid dat realistisch, haalbaar en betaalbaar is voor het grootste deel van onze leden. We vertalen ons beleid in een voor leden begrijpelijke taal.
- We benutten binnen het beleidsteam elkaars kwaliteiten, kennis, creativiteit en inzichten. Binnen het team werken we nauw samen, zodat we van elkaar kunnen leren, elkaar kunnen helpen en vervangen waar nodig. Hiermee zetten we ons team nog beter in voor onze leden en hun belangen.

Bijlage: omgevingsanalyse

Voor de omgevingsanalyse hebben we gebruikgemaakt van de Coherence COMPASS methode. Met deze methode maak je een analyse van de organisatie in de context om zo een strategie te vormen. Het beschrijft hoe je ervoor staat en waar ontwikkelpunten liggen om krachtig en relevant te blijven in de toekomst.

Wereldwijd
De wereldbevolking neemt in hoog tempo toe en in grote delen van de wereld steeg het welvaartspeil de afgelopen decennia.

- De vraag naar voedsel en in het bijzonder eiwitrijk voedsel neemt steeds meer toe.
- Op de langere termijn lijkt er een einde te komen aan de natuurlijke hulpbronnen zoals fossiele energie, grondstoffen en delfstoffen.
- Een gebrek aan voedsel of aan fosfaat (een essentieel element) kan op termijn leiden tot zogenaamde broodopstanden of fosfaatoorlogen. Deze ontwikkelingen destabiliseren de wereldwijde politieke verhoudingen tussen de moderne westerse staten, de voormalige Sovjetstaten, Zuidoost Azië en de armere delen van de wereld.
- De coronacrisis leidt wereldwijd tot een grote economische recessie, die voor veel landen bovenop de al zeer beroerde economische situatie komt.
- De effecten van de verandering van het klimaat worden steeds zichtbaarder. De energievoorziening wordt structureel anders van aard en vorm.

Europa
Europa is nog steeds een van de rijkste continenten. Er zijn verschillen tussen de noordelijke en zuidelijke lidstaten, maar over het algemeen hebben we een goede gezondheid, voldoende voedsel en een goede infrastructuur voor verkeer, schoon drinkwater, energie en kennis.

- Alle lidstaten van de Europese Unie hebben sterk geprofiteerd van deze unie, maar toch zie je steeds meer onvrede over de toenemende wet- en regelgeving en het uit handen geven van nationale bevoegdheden.
- Europa voert op dit moment een aantal grote wetten en strategieën in die leiden tot minder (kunst)mest, minder gewasbescherming en minder dieren in West Europa.
- Binnen Europa zijn er behoorlijke stromen van arbeidsmigranten en daarnaast een forse druk van een blijvende groep mensen van buiten de Europese Unie die asiel aanvragen.
- Het eigenbelang van de verschillende staten lijkt steeds meer op de voorgrond te treden. Lidstaten zoeken steeds minder naar het collectieve belang, maar stellen steeds meer het nationaal belang voorop. Dit heeft nu al geresulteerd in het uittreden van Groot-Brittannië uit de Europese Unie met de zogenoemde Brexit.

Nederland
Het welvaartspeil in Nederland is zeer hoog en Nederlanders zijn over het algemeen tevreden met hun leven. We zijn een van de rijkste landen ter wereld en onze gezondheidszorg, onderwijs en rechtstaat zijn van hoog niveau.

- Crisissen volgen elkaar op. De politiek reageert hierop met kortetermijnoplossingen en ingrijpende maatregelen, die zich niet verhouden tot de lange termijn doelstellingen.
- De toegang tot kapitaal en financiering wordt steeds lastiger.
- Technologische ontwikkelingen gaan steeds sneller en data is het nieuwe verdienmodel. Of dit ook voor de cumelasector geldt is nog onduidelijk.
- Er is steeds meer aandacht voor stikstof, biodiversiteit, klimaatneutraal werken, duurzame productie, natuurontwikkeling, klimaatadaptatie en transitie naar niet-fossiele energie. Dit leidt tot een krimp in het landbouwgebied.
- We willen de wereld beter, schoner en mooier doorgeven aan de volgende generatie. Verschillende partijen hebben een eigen mening, maar vergeten het gesprek met elkaar aan te gaan en wat van elkaar te leren.
- Periodes van extreme neerslag en extreme hitte (en droogte) wisselen elkaar steeds sneller af. Er lijkt een grote maatschappelijke tegenstelling tussen natuur en economie, terwijl we beide nodig hebben.
- Het coronavirus leidt tot een ongekende economische krimp, waardoor een economische recessie niet uit kan blijven. De impact van het coronavirus op onze sector is nog niet goed te voorspellen. We verwachten dat de economische terugval tijdelijk van aard is en dat de economie vanaf 2023 weer gaat aantrekken. De invloed van de coronacrisis op het beleid en de strategie van Cumela zal naar verwachting beperkt blijven.

De invloed op de cumelasector
De omstandigheden voor cumelabedrijven veranderen voortdurend naar aanleiding van technologische ontwikkelingen, economische ontwikkelingen, klimaatontwikkelingen en het wisselende overheidsbeleid.

- Cumelaondernemers moeten hun bedrijfsvoering continu aanpassen aan deze veranderingen. Gelukkig zijn onze ondernemers flexibel en hebben ze veel kennis en ervaring. Ze zijn gewend om dagelijks verrassingen tegen te komen en op te lossen.
- Omgaan met veranderingen op de lange termijn is minder eenvoudig, omdat de politiek de gewenste duidelijkheid niet geeft en het onduidelijk is hoe zaken zich in de toekomst gaan ontwikkelen. Het is de uitdaging voor Cumela als brancheorganisatie om aan te sluiten, of nog beter: voorop te lopen bij deze ontwikkelingen.
- De komende jaren voorzien we grote maatschappelijke veranderingen op het gebied van stikstof, klimaat, schone lucht, circulariteit, droogte of wateroverlast, technologie, arbeid en door het coronavirus. Veranderingen vragen om aandacht en maatregelen, ook in de cumelasector. Dat we op deze veranderingen in moeten spelen als branche en als brancheorganisatie is een feit.
- Goed personeel vinden en behouden is een uitdaging. Ook is er een verschuiving te zien in de inzetbaarheid en motivatie van nieuwe instroom. Nieuw personeel zoekt naar een andere balans tussen werk en privé, wat uitdagingen oplevert voor het uit te voeren werk.